

[Skov Jørgensen.]

skabte maaske en Del af Baggrunden for dette Forslag.

Aabenbart er Boligmangelen knyttet til en større Efterspørgsel, en Efterspørgsel, der er foranlediget af bedre økonomiske Kaar. Lad mig eksempelvis nævne Undersøgelsen paa Frederiksberg, hvor nyopførte Lejligheder relativt overstiger Befolkningens Tilvækst. Saaledes vil enhver Krig bringe Forstyrrelse i Fordelingen af Goderne, men jeg finder det ikke tilladeligt af saadanne forbigaende Grunde at bryde med en af vort Samfunds fundamentale Forudsætninger, saa meget mere som jeg er bange for, at vi ikke ansporer til at yde en virkelig Indsats mod Ondet, om vi paa denne Maade skaber en Slags Løsning; jeg føler mig berettiget til ogsaa her at minde om Barakkerne fra forrige Krig, der blev en Sovepude.

En anden Side af Boligpolitikken er det stigende Antal Værelser, som Administrationen lægger Beslag paa, og Forslaget øger jo dette. Vi behøver ikke i denne Forbindelse at tænke paa en Forenkling af Administrationen, selv om en saadan var det mest rationelle, men skal vi til at rykke sammen, maa vi sidde tættest der, og jeg forstaar slet ikke § 15, om det med den er Hensigten at lade Tjenesteboliger indtage en Særstilling. Hvad privilegerer dem fremfor private Lejligheder?

Jeg har i øvrigt Indtryk af, at Vanskelighederne ved at skaffe Logi for studerende var større forrige Aar end i Aar; jeg har endogsaa Eksempler paa, at man i Aar ikke tog det ringeste med. Men adskillige synes at vige tilbage for Udlejning af Frygt for ikke at kunne opsiges Lejeren igen, og jeg anser det for en Ret at kunne dette. Jeg er af den Opfattelse, at en garanteret Opsigelsesret kan betyde meget for ad Frivillighedens Vej at fremskaffe nye Værelser til Udlejning.

En anden positiv Foranstaltning er under de nuværende Bolig- og Arbejdsforhold, hvor der ingen Boliger er i Byerne og Arbejde nok paa Landet, at undgaa Indvandring af unge, der ikke har Arbejde end sine Værelser, før de rejser til Byen. Jeg deler ganske Ungdomskommissionens Syn paa dette Forhold.

Hvad angaar Oplysningen, er der adskillige Problemer, der trænger til at undersøges. De her nævnte er kun et beskedent Udvalg deraf; det ærede Medlem Hr. Elgaard har beskæftiget sig med andre, og jeg kan ganske slutte mig til hans Bemærkninger i Forbindelse dermed.

Det er naturligt at bemærke, at Boligmangelen ogsaa er stor, ja, større f. Eks. i England, uden at man der har grebet til en Omkalfatring af Samfundet, og det er endnu mere naturligt at bemærke, at Sporene fra Oslo, hvor et lignende Forsøg blev gjort, skræmmer. Ejendommeligt nok har den højtærede Minister ikke følt sig foranlediget til i sine Kommentater til Forslaget at redegøre for Erfaringerne derfra.

Jordlovsforslaget var et udfordrende Brud paa hidtidig dansk Retsopfattelse; disse Boliglove gaar efter min Opfattelse videre. Deres Konsekvenser for det enkelte Hjem og for Hjemmets Placering i Samfundet er uoverskuelige.

Vi finder det forkert af den højtærede Minister at forelægge et saadant Forslag uden forud at undersøge Behovet derfor, ikke blot Behovet i Dag, men det sandsynlige Behov i den nærmeste Fremtid, idet det lave Fødselstal i 30erne maa tages i Betragtning. Det maa dog være naturligt at indhente disse Oplysninger før og ikke efter at en saa gennemgribende Lov vedtages. Det er f. Eks. ikke tilstrækkelig Oplysning, at Antallet af Beboere i 1 og 2 Værelsers Lejligheder er stigende, men faldende i større Lejligheder. Vi maa kende denne Stigning i Tal. Er det af Størrelsesordenen Promille, giver saadan Oplysning jo ingen faktisk Oplysning, og det er netop det, der er mit Indtryk af de Meddelelser, der ligger til Grund for Forslaget. Men hvis en virkelig Undersøgelse af det Skøn, Forslaget bygger paa, bekræfter Forudsætningerne, altsaa at de uheldige Forhold vil vedblive at gælde ud over en snæver Overgangsperiode, og at det ikke vil være muligt ved ekstraordinær Indsats i Byggeriet at bøde derpaa, da er der utvivlsomt andre og bedre Veje at gaa end dem, Forslaget anviser. Ansvarlige og tilfredsstillende Løsninger gaar gennem Produktion og Frivillighed, og inden for disse Rammer vil den højtærede Minister kunne regne med vor Støtte i Appel til Indsats og Offervilje.

Thorkil Kristensen: Jeg kan stort set slutte mig til de Betragtninger, der blev fremsat af mit Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Elgaard, men jeg har fundet Anledning til at gøre visse Tilføjelser og visse mere almindelige Bemærkninger om Problemet. Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa Forslagets Detailler, men kun sige, at jeg er enig med forskellige ærede Ordførere dels i, at det Boligproblem, der foreligger, er et meget alvorligt Problem, og dels paa den anden Side i, at det ogsaa er meget alvorlige